

Mi kell a népnek?

Kerék-Bárczy Szabolcs

Népszava, 2013. augusztus 29.

Orbánék azelőtt tesznek vételi ajánlatot a Dunaferr-re, hogy ismernék a vállalat gazdálkodását, pénzügyi helyzetét és kilátásait, piaci pozícióját és lehetőségeit. Részletes átvilágítás, így reális vételár híján kívánják az adófizetők pénzét költeni: blöffölnek és hazardíroznak.

A piacon körültekintőbben járunk el, amikor a hétfélig ebéd alapanyagait válogatjuk, mint most a kormány. Orbánék "meg akarják menteni" a Dunaferr dolgozóit, de fogalmuk nincs, hogy eladhatóak-e a cég termékei. A kormány mindannyiunk, az összes adófizető pénzéből nagyvonalú, miközben semmilyen garanciát nem tud adni a vasmű munkatársainak, hogy lesz-e állásuk akár csak pár hónap múlva. Orbánék úgy tesznek, mint Rákosiék: megváltóként tüntetik fel magukat, miközben teljesen figyelmen kívül hagyják a piaci és társadalmi viszonyokat.

Az egész országból egy sok milliárdos csődöt felhalmozó, rosszul működő, korrupt vállalatot csinálnak.

A társadalmi szolidaritás demokratikus viszonyok között a magántulajdon túlsúlyára épülő, szabályozott, de szabad piacgazdaságban azt jelenti, hogy az állam felelősen gazdálkodik a közösség vagyonával, és a piacon való megélhetés lehetőségéhez segíti hozzá a rászorulókat. Megszabott keretek között hagyja érvényesülni a jövedelmet termelőket, a középosztályba segíti a szegényeket. Kiváló oktatással, szak- és átképzéssel támogatja az átmenetileg munkanélkülivé válókat. És eltartja azokat, akik tartósan munkaképtelenné lettek. Ilyen körülmények között az állam "tisztakezü közvetítő", amely csak olyan közszolgáltatások előállításában vesz részt közvetlenül, amelyeket az egyének és kisebb közösségek nem tudnak létrehozni és fenntartani. Az állam akkor teszi a legtöbbet a társadalmi szolidaritásért, vagyis az összes itt élő ember közti kapocs és együttműködés szorosabbra fűzéséért, ha élni hagy bennünket. Ha iparkodik ellensúlyozni az egyének a nagy közösség életét veszélyeztető önzését, megelőzi, vagy ha nem tudja, megtorolja a törvénytelenégeket. Ha azokat segíti, akik rászorulnak, még hozzá előre lefektetett, világos elvek szerint. Az állam akkor használ, ha kiszámítható jogi és gazdasági környezetet teremt és tart fent, ha intézkedéseivel a magángazdaság munkahelyteremtését, a beruházások növekedését, általában a gazdasági növekedést ösztönzi. S ha minél több, hasonló értékeket valló szövetségeseket, barátokat szerez a külvilágban.

A népet "megmenteni" mindig csak diktatúrák akarták, amelyek vezetői úgy gondolták, hogy ők mindenkinél jobban tudják, mi kell a népnek. Az ilyen diktatúrák nem bíznak az emberek józanságában, szabad önszerveződésében. Nem szeretik a sokszínűséget, ezért az élet minden rezdülésének maguk akarnak irányt szabni, mindenről tudni akarnak, mindenbe bele akarnak szólni és mindent birtokolnának. A népet nem megmenteni, hanem - a képviselői demokrácia alkotmányosan szabályozott viszonyai között - hagyni kell élni és lehetőségekhez juttatni. Amikor a körülmények részletes ismerete nélkül kívánja megvenni a mi pénzünkben az Orbán-kormány a Dunaferrt, akkor nem a dolgozók érdekeit nézi, hanem hazudik nekik.

A munkások hosszú távon akarnak értelmes munkával kenyeret keresni, és nem arra vágnak, hogy adott esetben eladhatatlan termékeket gyártsanak a nagy közösség pénzéből, növelve az

államadósságot, ezáltal tovább csökkentve az ország gazdasági talpra állásának esélyeit. Az ilyen vállalat jövedelmet emészt fel, és növeli az emberek terheit. Ha azonban a Dunaferr csupán csak rosszul vezetett vállalat, amely potenciálisan piacképes, akkor úgyis talál magának vevőt az állam nélkül is.

Orbánék törekvéseit el kell utasítani.

Nem ideológiai alapon, hanem a józan észre hallgatva sem tehet mást a demokratikus ellenzék, mint az ellenkezőjét mondja annak, amit ebben a kérdésben Orbánék képviselnek. Mert ez a nemzeti érdek, amit el lehet magyarázni világosan, közérthetően a választóknak. A kormányzati hazugságokat, demagógiát, jövőt felélő pazarlást kell szembe állítani a demokraták igazmondásával, tárgyilagosságával, felelős magatartásával. Ebből értenek az emberek, akiknek veszélyben vannak a munkahelyeik, nincsen perspektívájuk, akik megoldásokra várnak. Azzal, ha valaki Orbánékkal a Dunaferr ügyben egyetért, vagy semmitmondó retorikával érvel mellette - választást nyerni nem, csak veszíteni lehet.

Az Orbánékkal élesen szembenálló válaszokkal viszont igenis lehet választást nyerni, mert egyre többen látják, hogy azzal az országot kívánjuk emelkedő pályára állítani. Csak ennek van értelme.